

'Armoede is niet op te lossen'

Marijke Moens van Daklozenhulp Antwerpen ziet elke zondagavond in de stad meer dan 300 mensen aanschuiven voor een beetje eten

ANTWERPEN - 'De zondag na Kerstmis, toen ze op de radio zeiden dat in Antwerpen geen daklozen meer buiten slieden, zei een man op de voedselbedeling me dat ik maar eens in de fietsenstalling van het Centraal Station moest gaan kijken', vertelt Marijke Moens van de vrijwilligersorganisatie Dakant. 'Omdat er daar zeven mensen lagen. Het is een utopie, dat iedereen met Kerstmis een dak boven zijn hoofd had.' Dirk Martens

'Ik weet het echt niet', antwoordt ze op mijn vraag hoe groot zij het aantal daklozen in Antwerpen raamt.

Met een harde kern van acht man ('zeer weinig voor het werk dat wij verzetten') deelt Marijke Moens op 24zondagavonden per winter eten uit aan mensen die er nood aan hebben, op de speelplaats van het Koninklijk Atheneum aan de Rooseveltplaats. Voorlopig mag ze een pand van de Zoo aan de Ommeganckstraat 4 gebruiken om de 100 liter soep te maken en 2.500 broodjes te smeren, maar de vrijwilligers-vzw zoekt dringend een nieuwe werkruimte.

'Ik hou me alleen bezig met voedselbedeling, ik ga alleen voort op wat mensen mij vertellen', zegt Marijke. 'Dat ze twee dagen niet gegeten of buiten geslapen hebben. Ik heb mensen die een week onderdak vinden bij vrienden, maar daarna op straat staan. Door domme omstandigheden. Ik ken een koppel met vier honden dat weigert die honden weg te doen en dus geen plaats vindt. Anderen vinden geen dak omdat ze de weg niet kennen of invalide zijn. Er zijn er die uit het huis gezet zijn omdat ze te vuil waren of niet konden betalen.'

'Als ik dan lees *dat de overheid haar verantwoordelijkheid moet opnemen*, zeg ik dat de overheid wél intensief bezig is, maar geen zicht op de situatie kan hebben. Ik zie elke zondag 300, 350 mensen aanschuiven. Of ze het topje van een ijsberg vormen, weet ik niet. Ik denk dat er nog een hoop meer zijn, die zelfs de weg naar onze voedselbedeling niet vinden. We zien ook hun aantal groeien. Vorig jaar in maart zijn we gestopt met 400. Het zijn ook niet altijd dezelfde. Ik denk dat we op één seizoen gemakkelijk duizend mensen helpen.'

Papierwinkel

'Onze vaste *aanschuivers* vormen een zeer heterogene groep. Ik kan daar geen lijn in trekken. Onder hen mensen zonder papieren, zeker ook Roma's, een vrij grote groep Mongoolse mensen - dat zijn vaste *komers* - en daarnaast zeer veel bejaarden - hun aantal neemt toe - zelfs mindervaliden in een rolstoel. Jaja, een dakloze in een rolstoel die al twee maanden buiten slied! Een honderdtal van hen heeft geen geld, trekt geen steun en bedelt. En dan zeg ik *hoera! hoera!* dat er zoveel vrijwilligersorganisaties bestaan. De overheid doet heus moeite, staat echt open voor initiatieven, ook financieel. Maar eerst is er die papierwinkel. Monica De Coninck, voorzitter van het OCMW - *een schat van een mens* - heeft het gezegd: dat ze er zich van bewust is dat ze voor een groep van mensen niets kan betekenen.'

'Wat wij hen geven? Elke zondag een brood of twee, charcuterie, paté meestal, zes belegde pistolets -

Marijke Moens van vrijwilligersorganisatie Dakant coördineert de voedsel-bedeling: 'Ik denk dat we op één seizoen gemakkelijk duizend mensen helpen.'

overschotten die we zelf ophalen bij bakkers - en een grote kop soep. Koffie, thee, chocomel en een koekje. We proberen vers fruit mee te geven en wat de Voedselbank ons geeft: platte kaas, koffie, melk. Zodat ze op zondagavond gegeten hebben en toch twee dagen iets extra's hebben.'

Hartverwarmend

'Ik ben echt fier als ik zie, hoe gesmeerd als een trein die voedselbedeling loopt. Hun solidariteit is hartverwarmend: zelf in de shit zitten en toch nog een andere opvangen. Zes jaar geleden was er wat agressie en moesten we een paar keer de politie bellen, maar ik heb me toen erg geprofileerd als *ik ben de baas*. Ik ben absoluut geen *kwaje madame*, maar je moet stelling nemen. Niet te soft zijn. De jongste twee jaar hebben we niets meer aan de hand gehad. Ze respecteren mij omdat ze weten dat ik hen respecteer.'

Stewards

'We werken met een ploeg van twintig uit de doelgroep, die bij mij een contract - *Er wordt niet gestolen. Er wordt niet gevochten...* - hebben ondertekend. Als een soort stewards, ja. Ze zijn vrijgesteld van aanschuiven. Er zijn er bij die het goed hebben gehad. Ze draaien bij ons mee in een werksituatie op zeer laag niveau. Ze noemen zich graag de security en gebruiken zelfs walkietalkies. Die taak vinden ze belangrijk. Als er een zegt: *Marijke, ik heb al een week niet gedronken*, maakt me dat heel blij. Mocht ik die twintig een stuk op weg helpen, zou dat mooi zijn.'

'Hoe ik erbij betrokken ben geraakt? Op een feestdag zeiden mijn man en ik tegen mekaar: *Gadverdamme, wij zitten hier maar te eten maar die mensen...* Toen we een brief in de bus kregen van de vzw Rokpa, opgericht door Eva Sculsky en Mike de Villers, die nog maar pas overleden is, hebben we een storting gedaan. Daarna zijn we op een dag naar het lokaal gestapt, toen aan de Grote Beerstraat, en blijven hangen. Eerst redelijk vrijblijvend, maar nu doe ik de coördinatie van de voedselbedeling. En smeer ik veel broodjes. Rokpa is Dakant geworden.'

'Dat er veel armoede is, ondanks alle initiatieven, wijt ik voor een groot stuk aan de betrokkenen zelf. Al zal ik nooit een veroordeling over hen uitspreken. Ik denk dat armoede van alle tijden is. Dat is fatalistisch, ja. Waarom zouden wij vandaag een probleem kunnen oplossen dat ze honderd jaar geleden niet konden oplossen? Ik vind dat we ons die vraag moeten durven stellen. Omdat er altijd mensen van de regen in de drop belanden. Dat heb je niet in de hand. Niet alleen alcohol- of drugverslaafden, ook mensen die hun zaak kwijt zijn. Zij zijn de nieuwe armen.'